

สารนิพนธ์

พุทธศาสตร์บัณฑิต ประจำปี ๒๕๕๕

เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ
พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต รุ่นที่ ๘ /๒๕๕๕
พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต รุ่นที่ ๒๒ /๒๕๕๕
พุทธศาสตร์บัณฑิต รุ่นที่ ๕๗ /๒๕๕๕
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ณ อาคารหอประชุม มวก. ๔๘ พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อยุธยา
ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันที่ ๑๑-๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

สารนิพนธ์

พุทธศาสตร์บัณฑิต ประจำปี ๒๕๕๕

ณ อาคาร มวก. ๔๘ พรรษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อยุรยา
ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันที่ ๑๑-๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

พิมพ์ครั้งแรก : พฤษภาคม ๒๕๕๕
จำนวนพิมพ์ : ๓,๐๐๐ เล่ม
จำนวนหน้า : ๔๘๘ หน้า
พิสูจน์อักษร : คณะกรรมการฝ่ายจัดทำสูจิบัตรและสารนิพนธ์
ออกแบบปก : นายพิจิตร พรหมลี
จัดรูปเล่ม : นายสมบุรณ์ เฟ่งพิศ

จัดพิมพ์โดย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อยุรยา
เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๓๑๗๐ โทร. ๐๓๕-๒๔๘-๐๑๓

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๑-๑๗ ถนนมหาราช ท่าพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
โทร. ๐๒-๖๒๓-๕๖๒๔, โทรสาร ๐๒-๖๒๓-๕๖๒๓

คำปรารภ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีนโยบายที่ปฏิบัติให้เป็นไปสอดคล้องตามแนว พ.ร.บ. และตามพันธกิจ ๔ ด้าน คือ ผลิตบัณฑิต วิจัย ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการ แก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีภารกิจหลัก คือจัดการศึกษาวิชาการพระ พุทธศาสนาแก่นิสิตในสถาบันและประชาชนทั่วไป มหาวิทยาลัยมีปรัชญาและนโยบายในการผลิต บัณฑิตให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ ๙ ประการ คือ

๑. มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส	๒. ใฝ่รู้ใฝ่คิด
๓. เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา	๔. มีความสามารถในการแก้ปัญหา
๕. รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม	๖. มีโลกทัศน์และจิตสำนึกกว้างไกล
๗. มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา	๘. รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม
๙. มีศักยภาพในการบริหารจัดการเรียนและสื่อพระสัทธรรม	

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อสร้างความเป็นเลิศทาง วิชาการพระพุทธศาสนา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการเรียนการสอนระหว่างมหาวิทยาลัยอื่นๆ ยังมีนโยบายที่จะพัฒนาบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยให้รู้จักใช้เทคโนโลยีและเข้าใจระบบประกัน คุณภาพการศึกษา

นิสิตระดับปริญญาตรีต้องศึกษางานรายวิชาในห้องเรียน ๔ ปี และต้องออกไปปฏิบัติศาสนกิจ ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยอีก ๑ ปี ก่อนเข้ารับปริญญา ข้อกำหนดนี้ทำให้เกิดกิจกรรมบริการ พระพุทธศาสนาแก่สังคม เช่น โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน โครงการสอนศีลในโรงเรียน โครงการค่ายพุทธบุตร นิสิตบางส่วนยังได้สนองงานคณะสงฆ์ เช่น สอนศีลธรรมในโรงเรียน สอนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและแผนกบาลี ออกเผยแผ่หลักธรรมคำสอนและการดำเนินชีวิต แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ตามท้องถิ่นและแหล่งชุมชนต่างๆ ผลสืบเนื่องจากการที่นิสิตออกไป ปฏิบัติศาสนกิจ ทำให้นิสิตได้ความรู้และประสบการณ์ต่างเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และคณะสงฆ์ก็ได้บุคลากรที่มีคุณภาพไปปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือกิจการ คณะสงฆ์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโทและปริญญาเอกที่จบการศึกษาแล้ว สนับสนุนและเผยแผ่ พระพุทธศาสนาได้อย่างมีคุณภาพ เปี่ยมด้วยวิชาการทางพระพุทธศาสนา สร้างพุทธปัญญาให้เกิด แก่คนในสังคม สร้างความเจริญในธรรมแก่คนในชาติ อันเป็นภูมิคุ้มกันอย่างดีเลิศ

(๔)

ตามกำหนดการพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๕๕ นี้ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจัดพิธีประสาทปริญญาในวันที่ ๑๑-๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ อาคารหอประชุม มวก. ๔๘ พรรษา ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีกำหนดการพอสังเขป ดังนี้

วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ภาคเช้ารับฟังปาฐกถาเรื่อง “เศรษฐศาสตร์แนวพุทธกับประชาคมอาเซียน” โดย พระธรรมโกศาจารย์,ศ.ดร. อธิการบดี ภาคบ่าย พิธีซ้อมรับ ปริญญา

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ภาคเช้า - บ่าย พิธีซ้อมรับปริญญา

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ภาคเช้า - บ่าย พิธีประสาทปริญญา ให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ และมอบเข็มเกียรติคุณ

ในการนี้ มหาวิทยาลัยได้จัดพิมพ์หนังสือสารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิตเพื่อเป็นเอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการในพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๕๕ นี้ เนื้อหาประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ (๑) ภาควิชาการ/ภาษาไทยมี ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนาและปรัชญา ตอนที่ ๒ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ (๒) ภาควิชาการ/ภาษาอังกฤษ (๓)ภาคผนวกกล่าวถึงประสบการณ์การปฏิบัติศาสนกิจของพระพุทธศาสตรบัณฑิตที่แต่ละรูปได้ออกไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในท้องถิ่นต่างๆ

ในนามมหาวิทยาลัย ขอขอบคุณและอนุโมทนาขอบคุณคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือสุจิตร์ และสารนิพนธ์ ที่ได้อุทิศกำลังกายและสติปัญญาร่วมกันดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือสารนิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี อันจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการพระพุทธศาสนาสืบไป

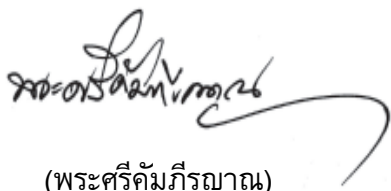
(พระธรรมโกศาจารย์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ถ้อยแถลง

หนังสือสารนิพนธ์พุทธศาสนบัณฑิตนี้ ประจำปี ๒๕๕๕ นี้ จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นเอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการในงานพิธีประสาทปริญญา ณ อาคารหอประชุม มวก. ๔๘ พรรษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อยุรยา ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในระหว่างวันที่ ๑๑-๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เนื้อหาในเล่มแบ่งออกเป็น ๓ ภาค คือ (๑) ภาควิชาการ/ภาษาไทย มี ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ ว่าด้วยเนื้อหาพระพุทธศาสนาและปรัชญา จำนวน ๑๒ เรื่อง ตอนที่ ๒ ว่าด้วยเนื้อหาพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จำนวน ๒๓ เรื่อง (๒) ภาควิชาการ/ภาษาอังกฤษ จำนวน ๑ เรื่อง ซึ่งทั้ง ๒ ภาคดังกล่าวนี้ ทั้งหมดเป็นบทความทางความวิชาการของ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิต และผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัย และ (๓) ภาคผนวก กล่าวถึงประสบการณ์การปฏิบัติศาสนกิจ จำนวน ๔ เรื่องซึ่งเป็นสรุปการสัมมนานิสิตปฏิบัติศาสนกิจ รุ่นที่ ๕๗ ซึ่งออกไปปฏิบัติศาสนกิจในสถานที่ต่างๆ ทั้ง ๔ ภาค

ในนามของคณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือจุฬีตรและสารนิพนธ์ ขอขอบคุณและขออนุโมทนา คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่ได้ส่งบทความมาร่วมตีพิมพ์เผยแพร่ในครั้งนี้ พร้อมกันนี้ก็ต้องขออภัยต่อคณาจารย์ที่เป็นเจ้าของบทความที่คณะกรรมการฯ ไม่สามารถนำบทความที่ส่งมาลงตีพิมพ์ได้ทั้งหมด เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลาและจำนวนหน้าการพิมพ์ จะได้นำบทความดังกล่าวไปจัดพิมพ์ในโอกาสต่อไป พร้อมกันนี้ก็ต้องขอขอบคุณและขออนุโมทนาต่อทุกท่านที่ได้อุทิศกำลังกายและกำลังสติปัญญาาร่วมกันจัดทำหนังสือดังกล่าวให้สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อยเป็นอย่างดี

(พระศรีคัมภีรญาณ)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ประธานคณะกรรมการฝ่ายจัดทำจุฬีตรและสารนิพนธ์

(๖)

สภามิตประจํามหาวิทยาลัย

ปณณํ ไลกสุมิ ปชโชโต ปณณํเป็นแสงสว่างในโลก

ปริญญางองมหาวิทยาลัย

จัดการศึกษาพระพุทธานนา บรณการกับศาสตรสมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม

ปณิธาน

ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูง สำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์

วิสัยทัศน์

ศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธานนาชาติ

ที่สร้างคนดีและเก่งอย่างมีสมรรถภาพ

จัดการศึกษาและวิจัยอย่างมีคุณภาพ

บริการวิชาการด้อย่างมีสุมภาพ

บริหารด้อย่างมีประสิทธิภาพ

พันธกิจ

ผลิตบัณฑิต วิจัยและพัฒนา ส่งเสริมพระพุทธานนาและบริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุง
ศิลปะและวัฒนธรรม

เอกลักษณ์มหาวิทยาลัย อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยและอัตลักษณ์บัณฑิต

เอกลักษณ์มหาวิทยาลัย คือ “บริการวิชาการด้านพระพุทธานนา”

อัตลักษณ์มหาวิทยาลัย คือ “ประยุกต์พระพุทธานนาเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม”

อัตลักษณ์บัณฑิต คือ “มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธานนา”

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ปฐยาวัตร	อติปิยมหารัณ	สยามรฎเจ สุจาปีติ
	มหาจุฬาลงกรณ-	ราชวิทยาลัย วร
	ธมฺมสิกฺขนกามาน	สํฆานญจ คิหีน จ
	พุทฺธสตถาลย โหติ	ครุสตถาทีอาลย
	ปพฺพธกิจจมสฺสาปี	ปาเจราจริยาทโย
	สุปาสาทิกตายุตฺเต	พุทฺธาทีสตุถปารคฺ
	สพฺเพ มหาจุฬาลิสฺเส	โอวทนฺตยานุสาสเร (๑)
	สाराภินวณณสฺส	อตุถาย จ หิตาย จ
	พุทฺธสตถาทีสตุถานิ	วิจยปี กโรนฺติ จ
	พหุ วิณฺญปสตุถญจ	วิชฺชาปณฺณปพฺพธน (๒)
	สมฺมาสมพุทฺธสทฺธม-	จิรฎฺฐิจิตฺติ ยถา ภเว
	ปาเจราจริยาทีปี	ตถา กโรนฺติภิกฺขุโส
	ปฺจุฉาวิสฺสชฺชนตฺถาย	เย ชนา อาคตาคตา
	เตสญจ ปฏิสนฺถาร	เต นิกฺกขฺเข กโรนฺติ จ (๓)
	สุฎฺฐวฺวทฺธมณฺณญจ	ทยฺยรฎฺฐจฺจุณนากํ
	สิปฺปญจ อนฺรกฺขนฺติ (๔)	อิจฺเจวํ โข จตฺตพฺพิธ
	อีทิสเ มนฺคโลกาเส	มหาจุฬาลงฺกาทิตา
	ชนนาถา สุขปฺปตฺตา	อโรคา อุกฺโตภยา
	วฺวฑฺฒี ปปโปนฺตฺ เวปฺพล	สมฺมาสมพุทฺธสสาสเนติ ฯ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (แปล)

ภาพย้งบ้ง ๑๖

มหาจุฬาลงกรณ	สถาบันบวร
แหล่งเรียนเพียรพิสุทธพุทศาสนาตร์	
สมเด็จพระปิยมหาราช	ราชานุญาต
นามาภิไธยสถาปนา	
เป็นเอกแห่งการศึกษา	ไตรปิฎก, วิชา-
ชั้นสูงผดุงพุทธธรรม	
มี ๔ พันธกิจเลิศล้ำ	หน้าที่น่านำทำ
ผูกพันสานสืบนานมา	
หนึ่งผลิตบัณฑิตเก่งกล้า	มีปฏิปทา
น่ายกศรัทธาแน่นถือ	
สองวิจัยพัฒนาเลื่องลือ	ตำราหนังสือ
วิชาการชาญเชี่ยวชาญเชิงปราชญ์	
สามตามเสริมส่งพุทธศาสนา	พุทธทาสายาท
บริการวิชาการสังคม	
สี่ทะนุกุศลปะนิยม	จิตรกรรมอุดม
บำรุงวัฒนธรรมไทย	
ครบ ๔ พันธกิจยิ่งใหญ่	ดุษฎีนำชัย
มหาจุฬาก้าวไกลรุ่งเรือง	
วาระประสาทปริญญาสง่าเมือง	ขอท่านฟังเพื่อง
เกียรติยศสุขเกษมเปรมบุญ ๕	

ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตทุกท่าน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
(นายชำนาญ เกิดช่อ : ประพันธ์ฉันทบาลีและแปลไทย)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำปรารภ	(๓)
ถ้อยแถลง	(๕)
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	(๗)
ภาควิชาการ/ภาษาไทย	
ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนา และ ปรัชญา	
พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์: วัฒนธรรมแห่งปัญญาและกรุณา	๑
พระธรรมโกศาจารย์, ศ.ดร. ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์	
การจัดการศาสนาและวัฒนธรรมในอุษาคเนย์เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	๗
พระศรีคัมภีร์ญาณ, รศ.ดร.	
ปัญญาสคมภัก: ค่านิยมแห่งชาติต่อการสื่อสารทางการเมืองเพื่อสร้างความปรองดอง	๑๗
พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, ผศ.ดร.	
มองน้ำท่วมในเชิงปรัชญา	๒๗
พระมหาภุชณะ ตรีโณ, ผศ.ดร.	
แนวคิดพระพุทธศาสนาเพื่อการเสริมสร้างและคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	๓๓
พระมหาวิศิต ธีรวิโส, ผศ.	
การตีความข้อเท็จจริงพระธรรมวินัย: กรณีศึกษากลุ่มภิกษุวัชรชัยบุตร	
ชาวเมืองไพศาล	๔๗
พระมหาทวิ มหาปัญญา, ผศ.ดร.	
ศึกษาวิเคราะห์คำประชาธิปไตยกับธรรมาธิปไตยตามทัศนะของ	
พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต)	๖๑
ศ.พิเศษ อติศักดิ์ ทองบุญ ราชบัณฑิต	
คัมภีร์ที่ปรากฏในพิธีสืบทอดของล้านนา	๗๑
รศ.พูนทรัพย์ เกตุวีระพงศ์	
พุทธธรรมกับสังคมไทย	๘๕
ผศ.รวีโรจน์ ศรีคำภา	

(๑๐)

วิธีคิดหลักการพุทธศาสนาสู่ทัศนะพุทธปรัชญา ผศ.ดร.โสวิทย์ บำรุงภักดิ์	๙๗
พุทธวิธีการปกครอง ผศ.ปฐมพงศ์ ทินบรรเจิดฤทธิ์	๑๐๙
วิเคราะห์ความเชื่อทางพระพุทธศาสนาต่อการขึ้นบ้านใหม่ของชาวล้านนา ผศ.ดร.วันชัย พลเมืองดี	๑๑๙
การศึกษาพระไตรปิฎกในสังคมโลกที่เปลี่ยนไป ผศ.ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร	๑๒๙
ตอนที่ ๒ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	
หลักการของเศรษฐศาสตร์ พระครูปริมาณรักษ์, รศ.ดร.	๑๓๗
การบริหารงานเชิงกลยุทธ์ พระสุวรรณเมธากรณ์, ผศ.	๑๔๗
สถาบันพระมหากษัตริย์กับสังคมไทย พระครูปริยัติกิตติธำรง, ผศ.ดร.	๑๕๗
การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อพุทธศาสนาเชิงรุกในชุมชนชายแดนไทย-ลาว ในยุคโลกาภิวัตน์ พระครูโสภณปริยัติสุธี, ผศ.ดร.	๑๗๗
ภาษาวิเคราะห์ พระครูสิริรัตนานุวัตร, ผศ.ดร.	๑๙๑
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลาสิกขาของนิสิต หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระสรวิชัย อภิปัญญา	๒๐๕
การสร้างมาตรฐานการศึกษาของชาติกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี ๒๐๑๕ ผศ.ดร.วรวิทย์ นิเทศศิลป์	๒๑๙
ความขัดแย้งทางการเมืองในสังคมไทย (Political Conflict in Thai Society) ผศ.ดร.กิตติทัศน์ ผกาทอง	๒๒๗

	(๑๑)
ผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ	๒๔๕
ผศ.ดร.ปฏิภาณ มหรรณานิบัติ	
การให้คำปรึกษาและการแนะแนวในพระพุทธศาสนา	๒๕๕
ผศ.ดร.ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม	
ภาษาอังกฤษกับประชาคมอาเซียน/บทบาททำที่ของประเทศไทย	๒๖๕
ผศ.ดร.สำราญ ชันสำโรง	
มหาวิทยาลัยสงฆ์กับรูปแบบการเยียวยาทางจิตใจ	๒๖๙
ผศ.ดร.ประยูร สุยะใจ	
การจัดการเชิงกลยุทธ์	๒๗๗
ผศ.ดร.อินตา ศิริวรรณ	
หลักไตรสิกขากับการจัดการศึกษายุคใหม่	๒๘๕
ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย	
พุทธจิตวิทยาเพื่อพัฒนาศักยภาพมนุษย์	๒๙๗
ผศ.ดร.สิริวัฒน์ ศรีเครือดง	
พุทธสื่อสาร	๓๐๙
ผศ.ดร.สมชัย ศรีนอก	
หลักนิติบัญญัติบริหารและตุลาการตามแนวพุทธ	๓๑๗
ผศ.คณอง วังฝ้ายแก้ว	
ประวัติความเป็นมาของคำว่า “นายกรัฐมนตรี”	๓๒๗
ผศ.ดิเรก นุ่นกล้า	
ธรรมะกับการพัฒนาสังคม	๓๓๕
ผศ.บัญชา จำปารักษ์	
เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ... ในวิถีชุมชน	๓๓๙
ผศ.ฉวีวรรณ สุวรรณภา	
ประชาคมอาเซียน : มหาจุฬาย พพร้อมหรือยัง ?	๓๕๑
นายสนิท ไชยวงศ์คุด	

(๑๒)

ข้อคิดคตินิยมของงูใหญ่ในปีมะโรง	๓๖๓
นายสุชนา ศิริธัญญาร	
การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์	๓๗๕
นายวันชัย สุขตาม	
ประกันคุณภาพการศึกษา : คุณภาพคน คนคุณภาพ	๓๙๓
นายสนธิญาณ รักษาภักดี	

ภาควิชาการ/ภาษาอังกฤษ

Trajectories of convergence : A comparative outlook on the teaching and meditation practice of Buddhadasa Bhikkhu and Master Sheng Yen	๔๐๓
Asst. Prof. Dr. Dipti Mahanta	

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมนิสิตปฏิบัติศาสนกิจอาสาเต็มปัญญาให้สังคม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕	๔๒๑
- กลุ่มที่ ๑ บทบาทของพุทธศาสนิกชนที่ติดกับการสอนศีลธรรมในโรงเรียน	๔๓๕
- กลุ่มที่ ๒ บทบาทพุทธศาสนิกชนที่ติดกับการสนองงานกิจการคณะสงฆ์	๔๓๘
- กลุ่มที่ ๓ บทบาทพุทธศาสนิกชนที่ติดกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนาบนพื้นที่ราบสูง (การพัฒนาชาวเขา)	๔๔๙
- กลุ่มที่ ๔ บทบาทของพุทธศาสนิกชนที่ติดกับการเสริมสร้างสันติสุขในภาคใต้	๔๕๘
เจ้าภาพผู้อุปถัมภ์ในงานพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๕๕	๔๖๙
คณะกรรมการฝ่ายจัดสัมมนาทางวิชาการ	๔๗๐

ภาควิชาการ/ภาษาไทย

ตอนที่ ๑ พระพุทธศาสนาและปรัชญา

